

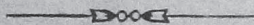
N. 1.

AUSZRA,

Laikrasztis, iszleidziamas

per

Dra. Bassanawicziau.

„Auszra“ iszeina Ragainej 20. kozno menesio formate knygutes arkuszines in 8, turinczios 16 laksztu.

Preke: ant metu arba 12 N. 2 Mk = 1 rub.,
ant $\frac{1}{2}$ metu arba 6 N. 1 Mk. = 50 kap.
ant $\frac{1}{4}$ metu arba 3 N. 50 Pf. = 25 kap.

Apgarsininai, spaustuwej „Auszros“ priimaui, kasztuoja uz kozna pusiau dalitā eilute po 20 Pf. = 10 kap.

Apsisteliuoti galima „Auszra“ prie wisu wok, cieć, pustu nuo 10. majaus szio m.

Ragainej, Kowinis 1883.

Del redakcijōs atsiliepia J. Mikszas Ragainej.
Spaustuwe Albano & Kibelkōs.

Wisokią prową redakcija pasilaiko.

Priekalba.

Homines historiarum ignari semper snnt pueri.
Zmones nusidawimū nepazinstantieji wis yra waikai.

Jau trisdeszimt ir penki metai praejo nuog to laiko, kada atsirado pirmas lietuviszkas laikrasztis. Jei mes tą keliū metū tarpą sulyginsime su ilgomis eilemis metū, kuomet musū tauta (gimine) wisokeis wargais ir sunkenybemis prispausta, negalejo ne mislyti apie sawo alpstancios dwases atgaiwinimą ir dwasiszką peną, tie praszokusieji trisdeszimt ir penki metai pasirodys mums kaip wakarykszte diena! Per ilgus tuos amzius musū gimine teip buwo paniekinta ir prispausta, jog už tiesą dywitis reikia, kad tik per wieszpatiēs malonę jiji iki szei dienai dar gywa liko! Senowes gady-nese apgywenus kone dwigubą žemes plotą, ji szendie taip didei wisose szalyse susimažino, jog prilygsta tiktai szeszeliui senosios musū Lietuwos! Tas sunykimas musū tautos nusidawe ipaczei del to, jog daugumas Lietuwiū parubežiuose su kitomis tautomis gywenancziū, pasisawino per ilgus amžius swetimas kalbas. Zmones patys neiszmire drauge su iszmirimu tose szalise lietuviszkos kalbos — jie liko, tik priemę kitą, swetimą kalbą tapo ar Wokieczeis ar Slowenais. Teip wisi mokinti keliauninkai, kuriems teko Prusus aplankyti, sako, jogeitypas tikros Prusijos gywentojū, pagal iszweizdi ne prilygsta wokiszkam typui, nors szios dienos Prusijos gywentojū dide dalis tik wokiszka kalba. Mes wel

skaititojams sawo, mes daugiausei rupinsimies iszplattinti tarp broliu žines apie sawo gimines (tautos) senowes weikalus, o teipogi apie reikalus musu, kaipo Lietuwiu, sziose gadynese.

Kaip kiekvienas Zmogus atsimindimas wisą sawo giwenimo begi, atsižiuredamas atgalios mato ir numano, kas jis ira buwęs ir kuomi tapęs, supranta, koku sawo inpatibiu delei jis tapęs toks, o ne kitoks; taip ir wisa musu gimine (tauta) turetu atminti ir pažinti praejusi laika, kuri ira giwenus ant szios Lietuwos žemes, ir wisus laimingus ir nelaimingus atsitikimus, kurie szikiu ar tokiu budu padare musu giminę tokią, kokią szendie regime ir pawede ję tiems wargams, kuriuose mes giwename.

Jau daug szimtu metu praejo, kaip paliowe Lietuwos giedruotose padangese spindejus žwaigzdele, kuri musu tewu tewams szwiete; tamsi, neperregima ukana apsiaute musu linksmą senoweje žemę; wisokie wargai ir sunki, o ilga werguwe iszdilde isz atminties musu paminejimus laimingesnio ir newargingo gywenimo; užmirszome, kuomi mes senoweje buwome, ir tikt retoj jau dainoje ar pasakoje randi paminklą minawotą isz praitines musu. . . . Liko dar kalba musu garbinga, apie kurią mes galime drąsei su mokintu wiru isztarti: „Die Sprache ist unsere Geschichte“. Szeip — wiskas pragaiszo, o ir tas musu wienutelis skarbas — kalba, teipogi niksta;

Musu tad ipatingiausias ir didziausias rupestis bus -- duoti pažinti musu broliams Lietuwuj nusidawimu senowes gadies ir weikalu musu garbingu sentewiu, kuriu darbus ir tewiszkes meilę užmirszę nežinome mes patis, kuriu tewu esame sunus bei nepoczei (anukai, waiku wakai). Jei kožnas geras ir patogus sunus guodoja sawo tewus ir tewu tewus, tai ir mes, Lietuwei, szios gadies turime sekti pawizdj geru sunu senowes Lietuwos; todelei pirmiu pirmiausei turime pažinti juju senowiszką giwenimą, budą, dabą ir tikibę, juju darbus ir rupestčius; nes ju giwenimą pažinę, pažinsime geriaus juos, o juos pažinę ir patis pasizinsime.

Toliaus apie darbą „Auszros“ kalbedami, turime paminėti ir tai, jog mes ne užsimirszime rinkti ir ap-
raszineti wisokius lietuwiszkus senowes paminklus ir
liekanas (kas liko), isz kuriu galima pažinti giwenimą,
buda, daba, senowiszką tikibę musu seneliu. To delei
rinkejai dainu, pasaku irtt. paminklu pagal wertibę ir
swarbumą ras musu laikrasztije wietos sawo darbams.

Pasakodami apie praeitinę senowes, mes nepralei-
sime progą nepasikalbeję su skaititojeis apie reikalus
nusu tautos szioje gadineje. Naudingi wel pamokinimai
ir žines ar tai isz noturos arba prigimties mokslo, ar
ai isz ukes wedimo (agronomijos), ar tai isz waisti-
mo (daktaristes) irtt., ras musu „Auszroj“ wisuomet
atalpos wietą.

Pažinti placzią su myletojais musu kalbos ir su
nokincziauseis musu laiko Lietuvos wirais turedami,
mes ketiname pakwiesti juos ant darbo in musu „Auszrą“;
tikimes, jog jie meilingai priims pakwietimą.

Szitus sawo pažadus iszpilditi isz gilumo szirdies
toredami, mes ne troksztam del sawes kitokio pelno
ir naudos, wienat kad musu žodzei pultu ant gražios
liuwos ir atnesztu szimteriopą dwasiszką naudą Lietu-
vai. . . . Su wieszpaties pagalba mes kiek pajegdami
ir inmanidami triusimes ir ruoszimes, tos dumos bu-
lami, jog ir musu darbas gali buti naudingas.

Kaip auszrai ausztant nyksta ant žemes nakties
amsybe, o kad taipjau praszwistu ir Lietuvos dwase!

Toks musu troszkawimas ir noras.

Pragoj.

B.
